

Dit document vormt een onderdeel van de website <https://www.religies-overzichtelijk.nl> Hier vindt u tevens de koppelingen naar de andere teksten en de indexen, de toelichtingen en de afkortingen

Laatste bewerking: 13-12-2024

De geesten der doden (Keith) ⁱ

1	Het karakter der doden en de menselijke geest	2
2	Hemel en hel	3
2.1	De verblijfplaatsen van de doden.....	4
2.2	Yama	5
2.3	Het lot van de doden in hemel en hel	6
2.4	Verbondenheid van de doden met de aarde.....	7
2.5	Verschijningen der doden	8
3	Behandeling van de doden	9
3.1	De lijkverbranding	10
3.2	De rituelen na de lijkverbranding.....	11
3.3	Bijzondere grafgiften	12
4	De dodencultus	13
4.1	De levenden en de doden	14
4.2	Dodenoffers in het huisritueel.....	15
4.3	De dodenoffers in het <i>Śrauta</i> -ritueel.....	16
5	Concordantietabel	17

1 Het karakter der doden en de menselijke geest

- a. De Rigvedische zienswijze op het karakter der doden is **diffuus**, o.a. doordat er verschillen bestaan tussen de ideeën van het volk en de priesters.
- b. *Asu* en *manas*:
Er zijn **twee termen die de geest i.t.t. het lichaam aanduiden**:
 1. **Asu**:
 - i. Ṛg Veda:
Leven, zoals dat wordt getoond in de adem.
 - ii. Later:
In de Śatapatha Brāhmaṇa wordt *asu* geïdentificeerd met *ātman*, adem, en *prāṇa*'s, de ademhalingen, als de geest van de mens.
 2. **Manas**, de geest of het intellect:
 - i. Ṛg Veda:
 - (1) De geest woont in het hart.
 - (2) De geest gaat na de dood naar Yama, hemel en aarde, de zee en de bergen, de zon en de ochtendschemering.
 - ii. Later:
 - (1) *Manas* is het middel waarmee waargenomen wordt.
 - (2) De geest is zo groot als een dwerg of een duim.
- c. **Nauwere bepaling van het karakter van de menselijke geest of ziel**:
De ziel kan het lichaam ontsnappen, ronddwalen en weer terugkeren:
 1. Verlies van bewustzijn: een Bhṛgu reist aldus (geestelijk) naar de andere wereld.
 2. Droomtoestand: de ziel maakt omzwervingen en keert terug naar het lichaam. Te snel wakker maken is gevaarlijk i.v.m. de terugkeer van de ziel.
 3. Boze dromen: de ziel heeft contact met de doden.
 4. Gapen: gevaarlijk i.v.m. ontsnapping van de ziel.
 5. Schaduw: deze is op enigerlei wijze verbonden met de mens. Het ontbreken van de schaduw is een teken des doods.
- d. **Gebruikte termen en aanduidingen van de ziel**:
 1. *Asu*, *manas* en adem worden genoemd, maar meestal de combinatie van *asu* en *manas*.
 2. *Asunīti*, 'asu leidend', verwijst naar het leiden van de ziel van de aarde naar de hemel of door Agni van de hemel naar het offer op aarde.
 3. Aangezien *manas* (intellect, bewustzijn enz.) en *asu* (geest) verbonden zijn, kunnen de Vaders weten, waarnemen, genieten en willen.
 4. De ziel die het lichaam verlaat, is:
 - i. *Ātman* (Upaniṣads);
 - ii. *Vijnana*, bewustzijn (Boeddha).

2 Hemel en hel

2.1 De verblijfplaatsen van de doden

a. Het lichaam na de dood:

1. Het lichaam wordt in de andere wereld hersteld en samengevoegd met de geest.
2. Het lichaam mag na de dood en vóór de verbranding niet verwond raken.
3. De Vaders moeten de delen weer samenvoegen.
4. De Vaders worden bij hun eigen naam genoemd. Dit is geen oproeping van een geest: de Vader leeft voort.

b. De gang naar de hemel:

1. De ziel verlaat het lichaam, volgt het Pad der Vaderen en komt op een plaats van eeuwig licht.
2. De ziel verplaatst zich in een wagen of met vleugels, voortgestuwd door de Maruts naar Yama's hemel waar de Vaderen wonen.
3. De hemel is 'thuis', de nieuwe verblijfplaats.
4. Het verband tussen reis en verbranding is vaag.

c. De honden van Yama:

1. Kenmerken:

- i. Ze zijn vierogig en breedneuzig.
- ii. Ze bewaken het Pad der Vaderen, waarlangs de zielen zich haasten.
- iii. Het zijn de gezanten van Yama en ze kunnen het leven verlengen.
- iv. Ook brengen ze zielen naar de hemel.
- v. Avesta:
Een vierogige hond bewaakt de Cinvat-brug (*Cinvat Puhl* 'brug van de verzamelaar') die naar de andere wereld leidt. Ze schrikken de vijanden af t.b.v. de goede zielen.
- vi. Ṛg Veda:
Yama's honden scheiden de zielen niet in goed en kwaad.
- vii. Atharva Veda:
De boodschappers van Yama zijn zowel in pluralis als dualis.

2. Commentaar:

- i. Bloomfield:
Ze zijn de zon en de maan (dag en nacht in de Jaiminīya Brāhmaṇa).
- ii. Bergaigne:
Ze zijn dubbelgangers van Yama en Yamī.
- iii. Keith:
De weg naar de hemel wordt bewaakt of belopen door een hond of honden. Deze gedachte is Indo-Iraans en misschien IE (indien Śabala = Kerberos).

d. De kenmerken van de hemel:

De ideeën over de hemel zijn afkomstig van de priesters, die alle aards geluk op een hoop hebben geworpen:

1. Licht
2. *Svadhā*, het voedsel voor de geesten
3. Melk, honing, *soma*, *ghī*
4. Liefde
5. Muziek
6. Een vijgeboom, waar Yama drinkt met de goden
7. Wenskoeien
8. Algehele vreugde
9. Vereniging met de zon, d.w.z. verblijf in de hemel van de zon

2.2 Yama

1. R̥g Veda:

- a. De pas aangekomen ziel ziet Yama en Varuṇa in de hemel.
- b. Yama is verbonden met Agni en Mātariśvan.
- c. Yama heerst over de derde en hoogste hemel; Savitṛ heerst over de eerste en tweede hemel.
- d. Yama is de eerste sterfeling die stierf, en geeft daarom de woning van de zon aan de mensen.

2. Latere Saṃhitā's:

- a. Meer nadruk op het verband tussen Yama en de dood; hij wordt verbonden met
 - i. *Antaka*, 'de eindiger';
 - ii. *Mṛtyu*, 'dood' (gezant en hond(en));
 - iii. *Nirṛti*, 'verderf'.
- b. Yama en Yamī produceren het menselijk ras (hymne over incest en moraal).

3. Avesta:

- a. Yima is koning van een ver paradijs op aarde.
- b. Yima's zuster is Yimeh, die het menselijk ras voortbrengt.

4. Commentaren op Yama:

- a. Oldenberg:
Yama is eerst koning uit een gouden tijdperk, later koning van een rijk van de geesten van de helden uit het gouden tijdperk (Keith: geen bewijs).
- b. Keith:
In India en Iran is hij ongetwijfeld de eerste der sterfelingen die stierf.
- c. Bergaigne:
Yama = Agni.
- d. Auguste Barth:
Yama = de zon.
- e. Weber:
De voorbijgaande dag en Yamī de nacht.
- f. Max Müller:
De ondergaande zon en (dus) de heer der goden.
- g. Hillebrandt:
 - i. De maan als sterfelijk kind van de zon.
 - ii. Yama is het alter ego van de levende mens, zijn ziel.
 - iii. Kritiek van Keith:
 - (1) ad i:
in ieder geval niet Vedisch.
 - (2) ad ii:
past niet in de Vedische en Avestische traditie

2.3 Het lot van de doden in hemel en hel

a. Beoordeling in de hemel:

1. Ṛg Veda en Iran:
Yama (evenals Varuṇa) beoordeelt de doden niet, hoewel Varuṇa de mensen op aarde wel beoordeelt (vergeving van zonden).
2. Taittirīya Āraṇyaka:
De zielen worden gescheiden naar waarachtig en onwaarachtig voor Yama (maar niet door hem).
3. Avesta en Śatapatha Brāhmaṇa:
De daden van de gestorvene worden bij aankomst in de hemel gewogen.

b. Gaven aan de doden:

1. Lang leven door de genade van de goden.
2. De beloning voor de *lṣṭāpūrta*, de offers die zij op aarde hebben gegeven.
3. De geschenken, eens aan de priesters gegeven.
4. De vroomheid van hun verwanten op aarde.
5. Voedsel dat als graankorrels wordt meegegeven (en die wenskoeien in de hemel worden).
6. Voedsel dat door offers op aarde wordt gegeven.
7. Boeddhistisch: een gave aan een monnik om een ziel te helpen.

c. De Vedische hel:

1. Kenmerken:

De hel als plaats van straf is het natuurlijke complement van de hemel:

- i. Indra en Soma werpen de slechte wezens onder de drie aardes, een plaats van eeuwige straf in duisternis (Ṛg Veda).
- ii. **Naraka Loka** i.t.t. Svarga, de hemel, een duistere plaats voor vrouwelijke dwergen, tovenaressen en moordenaars (Atharva Veda).
- iii. Geen vuren of wolven. **Vīci** in de Ṛg Veda is misschien de hel.
- iv. Martelingen: vooral in Boeddhisme en bij het volk, maar ook in Atharva Veda, Śatapatha Brāhmaṇa, Jaiminīya Brāhmaṇa en Kauṣītaki Brāhmaṇa.

2. Commentaar:

De meeste Vedische Indiërs denken dat ze goed zijn en naar de hemel gaan om hun vreugdevolle leven daar voort te zetten.

d. Het schimmenrijk in IE verband:

1. De Indo-Iraniërs maken waarschijnlijk al onderscheid tussen hemel en hel.
2. De Indo-Europeanen hebben wellicht het idee gekend van een schimmenrijk: een voortbestaan in schimmige en onvolmaakte omstandigheden waarin goede en slechte zielen naast elkaar verblijven:
 - i. Hades van Homeros.
 - ii. Bhṛgu en de beschrijving van het hiernamaals.
 - iii. Varuṇa's woning is op dezelfde locatie als het schimmenrijk.

2.4 Verbondenheid van de doden met de aarde

a. De plaats der doden:

1. I.t.t. hemel en hel zijn er weinig aanwijzingen voor de aarde als plaats van de doden. Op het moment van de lijkverbranding (dus niet door het vuur zelf) gaat de ziel naar de hemel. Volgens Āśvalāyana gaat de ziel via een kuil ten noordoosten van het Āhavanīya-vuur met de rook mee naar de hemel. De kuil, en dus de aarde, verwijst naar de plaats der doden:
 - i. De ziel verhuist van de lagere naar de hogere aarde en komt onder de bescherming van Aditi, zon en maan.
 - ii. De kuil hoort toe aan de Vaderen als beschermers.
 - iii. Yama is heer der aarde.
 - iv. De duisternis van de plaats der doden is de aarde, niet de hel.
 - v. De doden verblijven bij de wortelen der planten en rusten in moeder aarde.
 - vi. Er is onderscheid tussen het pad der Vaderen en het pad der goden:
 - (1) de honden op het pad der Vaderen i.t.t. de vreedzaamheid van het pad der goden;
 - (2) toegang: in het zuiden i.t.t. het noordoosten. Het zuiden verwijst naar de kortste dag, de dag der zielen;
 - (3) *Pravat*: een 'neerwaarts' of horizontaal pad, in ieder geval niet opwaarts naar de hemel.
 - vii. De beschrijving van de dodenrituelen is oud en verwijst naar de aarde.
 - viii. De gaven aan de doden worden op aarde gelegd, bijv. bij woonhuizen waar de zielen ronddwalen.
2. **Commentaar:**

Het verblijf van de doden wordt in de menselijke geest niet eenduidig aangegeven; hemel en aarde worden verward.

b. De pas overledene:

Er bestaan naast elkaar verschillende overtuigingen over het lot van de dode:

1. Ṛg Veda:

De ziel gaat meteen naar de Vaderen (*pitṛ's*).
2. Śāṅkhāyana Gṛhya Sūtra:

De *preta*, 'de vertrokken geest', sluit zich nog niet meteen aan bij de *pitṛ's*, maar bijv. pas na een jaar.
3. De overledene krijgt een eigen offer, niet die van de Vaderen.
4. De offers aan de Vaderen worden later vervangen door die aan de goden: proces van assimilatie van Vaderen en goden.

c. Voorlopige en laatste begrafenis:

Het Vedische begrafenisritueel kent weliswaar verschillende stadia van begrafenis, maar kent niet een voorlopige en later een definitieve begrafenis als weergave van het proces van *preta* tot *pitṛ*.

2.5 Verschijningen der doden

a. Het bezoek van dodengeesten aan de levenden:

Het algemene idee in de Veda's is dat de geesten der doden (de Vaderen) niet aan de mensen verschijnen. Uitzonderingen:

1. Ontmoetingen met geesten in boze dromen.
2. Er zijn Vaderen die in de aarde of in woonhuizen verblijven.
3. Iemand die een Brahmaan laat bloeden, komt niet in de wereld der Vaderen.
4. Een dode die in de aarde verblijft, doordat het zuidelijk vuur hem het eerst bereikt, komt niet in de hemel.
5. Een zekere Uccaiḥśravas Kaupayeya verschijnt aan zijn neef.
6. Het Boeddhisme kent juist en overvloed aan dodengeesten, die zelfs een stad en een eiland bezitten.

b. De gedaanteverwisseling der doden:

1. Verandering in dieren:

De Veda's kennen geen gedaanteverwisseling van de doden. Pas later o.i.v. het volksgeloof ontstaan zulke ideeën:

- i. Baudhāyana:
De Vaders vliegen als vogels rond.
- ii. Slangen als dodengeesten.
- iii. Een dier dat de geest van de dode wordt bij ontbreken van het lijk.
- iv. Het verhaal waarin een dode vrouw als jakhals haar zoon waarschuwt.

2. Verandering in planten

Er zijn nauwelijks bewijzen hiervoor:

- i. Ṛg Veda:
Een dode wordt bevolen naar de planten te gaan.
- ii. De Vaderen verblijven bij de wortelen der planten.

c. Zielsverhuizing naar de sterren:

Door de verhuizing naar de hemel wordt er verband gelegd met de sterren. Dit komt veel voor:

1. De ziel wordt geïdentificeerd met Āditya.
2. Epiëk:
De zielen van helden en priesters verblijven in de sterrenbeelden.
3. Śatapatha Brāhmaṇa:
Sterren zijn vrouwen en mannen die goed hebben gedaan.
4. Een Sūtra van Āpastamba:
idem.
5. Ṛg Veda:
De zieners die de zon beschouwen, en degenen die de priesters veel geschonken hebben, worden sterren.
6. De Grote Beer: de Zeven Zieners; Pleiade: Arundhatī; *Kṛttikā's*: vrouwen van de Beren.
7. De maan is de woning der zielen (latere gedachte).

De geesten der doden

3 Behandeling van de doden

3.1 De lijkverbranding

a. **Algemene opmerkingen over lijkverbranding en begrafenis:**

1. Lijkverbranding en begrafenis kennen geen ethnische verschillen, maar bestaan naast elkaar.
2. Lijkverbranding komt het meest voor, maar begraven heeft altijd bestaan.
3. Door verbranding wil men de gevreesde substantie vernietigen (ook bij dingen).
4. Ook door begraven gaat een ziel naar de hemel. Het vuur veroorzaakt dit dus niet.

b. **Andere behandelingen van de doden:**

1. *Paroptā* 'wegwerpen'.
2. *Uddhitā* 'blootstellen', zoals op een boom.
3. *Sūtra*'s: Verbranding wordt verkozen boven begraven, dat aan regels wordt gebonden.
4. Begraven geldt voor heilige asceten en kinderen onder de twee jaar.

c. **Het voorstadium van de lijkverbrandingsrite:**

De rite geldt grotendeels ook voor begraven:

1. De dode wordt op de aarde gelegd tussen mest en gras, en zijn haar en nagels worden geknipt.
2. De vrouwen rouwen op Romeinse wijze.
3. De dode wordt vervoerd op een kar. De sporen worden uitgewist om de geesten te misleiden.
4. De dode wordt bevolen om naar Yama te gaan.
5. Zijn vrouw legt zich ook op de brandstapel, maar wordt later weggehaald. Zij wordt gehuwd door haar zwager of een ander. De boog (*Kṣatriya*), de staf (*Brahmaan*) of de ossenstok (*Vaiśya*) worden de dode ontnomen.
6. Later ritueel:
De bogen worden gebroken en bij de dode gelegd (vgl. de soldaten van Brennus).
7. De offerwerktuigen worden aan de dode meegegeven, behalve die van steen, metaal en aardewerk.

d. **Het aansteken van het lijkverbrandingsvuur:**

1. Het verbranden van een geit aan Agni.
2. Het gebruik van koeienvlees om de dode tegen de vlammen te beschermen en vleesgaven in de handen voor Yama's honden (vgl. koeken voor Kerberos).
3. Het aansteken van het vuur, bijv. vanuit de drie vuren met het verzoek aan Agni om de dode veilig bij de Vaderen te brengen.
4. Offers aan Yama, de *Aṅgirasa*'s en *Sarasvatī*.

e. **Bijzondere lijkverbrandingsriten:**

Voor bijzondere gevallen zijn er speciale ritens voor:

1. een Agnihotrin;
2. een zwangere vrouw, na de redding van het embryo;
3. een Brahmaan die kennis heeft verworven over het *Brahman* (de *Brahmamedha*-rite);
4. een dode die niet aanwezig is;
5. iemand van wie een vermoeden van dood bestaat; na eventuele terugkeer moet hij inwijdingsriten ondergaan als was hij pas geboren;
6. kinderen onder de twee jaar, die soms worden achtergelaten.

3.2 De rituelen na de lijkverbranding

a. De eerste dagen na de lijkverbranding:

1. De rouwenden ondergaan reinigingsrituelen.
2. Verwijdering van het haardvuur om demonen te misleiden.
3. De familieleden moeten zich houden aan verbodsbepalingen om risico te vermijden:
 - i. Slapen op de grond (onduidelijk).
 - ii. Seksuele onthouding (ter bescherming van pasgeborenen).
 - iii. Niet koken. De Avesta kent dit verbod ook. Anderen geven hen eten.

b. Het verzamelen van de beenderen van de dode:

1. Derde of tiende dag: afkoelen van de vuurplaats door water, melk of planten.
2. Oudere mensen verzamelen de beenderen.
3. De beenderen worden gereinigd en in urnen gedaan (verschillende soorten voor mannen en vrouwen).
4. De rouwenden ondergaan een reinigingsritueel en offeren een Śrāddha.
5. Kauśika Gṛhya Sūtra:
Hierin wordt een afwijkend ritueel beschreven, nl. de begrafenis van de beenderen bij een boom.

c. Het oprichten van een gedenkteken voor de dode:

Lange tijd (jaren) na de eerste begrafenis volgt een **tweede, definitieve begrafenis**:

1. De beenderen worden opgegraven. Wanneer ze niet gevonden worden, wordt een kleed uitgespreid en het eerste dier (insect) dat erop gaat zitten, vertegenwoordigt de dode.
2. Nachtelijke ceremoniën: rouwende vrouwen, luitenspel en herrie (tegen de demonen).
3. Begrafenis buiten het dorp tussen de planten aan de wortels waarvan de Vaders verblijven. Er wordt een grafheuvel opgeworpen en zaden en melk en water geofferd in gaten.
4. Riten om verontreiniging tegen te gaan, zoals het gebruik van vuur, de Apāmārga-plant, het uitwissen van voetstappen enz. De oprichting van een barrière (van steen of aarde) tussen de dode en de levenden. Putten met water zijn ook een hindernis voor de dode.

d. Oorzaken van de populariteit van de lijkverbranding:

1. Ze past goed bij het Indiase klimaat.
2. Ideeën over:
 - i. het verwijderen van slechte invloeden;
 - ii. de verering van het vuur;
 - iii. de rol van het vuur als boodschapper tussen goden en mensen.
3. Misschien IE (Griekenland en Duitsland) of alleen Indiaas i.v.m. oorlogen.
4. Misschien is het geloof in een hemels verblijf ouder dan dat in lijkverbranding, aangezien begravenen ook naar de hemel gaan.
5. Het vuur helpt de dode op weg naar de hemel en het geheel kan dan gezien worden als een offer, maar wordt nooit als zodanig uitgevoerd.
6. Ziel en lichaam blijven in zekere zin intact. Het vuur brengt deze fijnere zijnstoestand van het individu naar de hemel.
7. Toch blijven het individu en zijn ziel verbonden met de beenderen. Blijkbaar voelt men hierin geen tegenstelling met de ideeën rond lijkverbranding.

3.3 Bijzondere grafgiften

De dode krijgt de dingen mee, die tijdens zijn leven voor hem belangrijk waren.

a. **Satī:**

1. De vrouw gaat gewoonlijk **niet** mee op de brandstapel (o.a. wegens achterlaten van de kinderen).
2. De vrouw van een edelman kan haar man **wel** volgen.
3. Reeds in Rg Veda:
Vervanging van *satī* door symbolisch of echt **huwelijk** met haar zwager of een ander, behalve wanneer ze een zoon heeft die de begrafenisriten kan volbrengen.

b. **Het gouden plakaat:**

1. Beroving van de dode van zijn boog en een gouden plakaat, welke **de zoon ontvangt**.
2. In de oudere praktijk (zie: Griekenland) krijgt de dode het gouden plakaat juist mee. De Charon-episode is echter onjuist: de dode betaalt niet voor zijn overtocht, maar **koopt Charon af om met rust gelaten te worden** (zoals in Midden-Europa).
3. Het gouden plakaat kan tevens de **zon** voorstellen, die de dode moet helpen om onsterfelijkheid te verkrijgen.

c. **Omwikkeling van de dode door de ledematen van een koe:**

Misschien als vervangend offer voor de dode, zodat de demonen de koe (en een geit) i.p.v. de mens kunnen verorberen.

d. **Het offer van een geit:**

De geit beschermt de dode eveneens, maar dient ook als gids, zoals bij het paardenoffer.

De geesten der doden

4 De dodencultus

4.1 De levenden en de doden

a. De verering van de Vaderen:

1. Ze worden als individuen behandeld, maar meestal als groep: Kaṇva, Kakṣīvant, Kutsa, en de Vasiṣṭha's. Ook een landbouwgodin, Udalākāśyapa, wier naam niet bepaald goddelijk klinkt, wordt aangeropen.
2. De angst voor de dode geldt niet de persoon of geest van de dode, maar dat wat hem deed sterven. Gevaar van de kant van de Vaderen is er alleen wanneer ze geen offers krijgen. Andere gevallen zijn onduidelijk.
3. De levenden hebben achting en liefde t.o.v. de Vaderen.
4. De Vaderen krijgen ongeveer eenmaal per maand voedsel.
5. Tijdens het regenseizoen verlaten ze de hemel om voedsel te zoeken bij de familie.

b. De doden worden geacht de levenden te helpen, zoals de goden doen, maar het onderscheid tussen Vaderen en goden blijft:

De hulp geldt in het bijzonder de **voortplanting** binnen de familie:

1. Men roept de betovergrootvader, de grootvader en de vader aan om zonen te krijgen.
2. Bij de huwelijksceremonie verzamelen de Vaderen zich rond de bruid, maar niet ter incarnatie in haar, zoals bij de Australiërs en de Romeinse Genius. In de Upaniṣadische periode en het Boeddhisme vindt dit idee wel doorgang.

4.2 Dodenoffers in het huisritueel

1. Dodenoffers voor bijzondere aangelegenheden:

- a. De *Vṛddhi Śrāddha*'s bij de geboorte van een zoon, huwelijk, naamgeving enz. Kenmerken:
 - i. ≈ *śraddhā* 'geloof', nl. in de Brahmanen.
 - ii. Tijdens de 'groeiende' helft van de maand vóór de middag.
 - iii. Aantal Brahmanen is even.
 - iv. Handelingen van links naar rechts.
 - v. Gerst i.p.v. sesam.
 - vi. Toevoegingen van zure melk en granen aan de melkpap.
 - vii. De Vaderen zijn *nāndīmukha* 'met vreugdevol gezicht'.
- b. De *Pūrta Śrāddha*'s bij de wijding van bronnen e.d.

2. De maandelijkse *Śrāddha*'s:

- a. De *Pārvaṇa Śrāddha*'s: Kenmerken:
 - i. Op de dag van nieuwe maan na de middag.
 - ii. Drie of meer Brahmanen.
 - iii. Drie vaten van metaal, steen en klei, waarin water en sesam worden gestort.
 - iv. *Argha*-water, kleden, wierook enz. worden aan de Brahmanen geschonken.
 - v. De offeraar bevochtigt zijn gezicht, als hij een zoon wenst, en offert voedsel.
 - vi. De Brahmanen krijgen voedsel.
- b. De *Māsika Śrāddha*'s: Kenmerken:
 - i. Tijdens de 'afnemende' helft van de maand op een oneven dag.
 - ii. Hiraṇyakeśin: een offeraar van vijftig jaar offert aan de Vaderen een zoom van zijn kleding (de doden hebben kleding nodig) of zijn haar (misschien om de doden te sterken; in haar zit levenskracht).

3. De *Aṣṭakā*'s:

De kenmerken van de *Aṣṭakā*'s verschillen sterk door onenigheid:

- a. De tijdstippen verschillen, maar drie- of viermaal per jaar is gewoon.
- b. Godheden kunnen verschillen:

Agni, Sūrya, Prajāpati, Nacht, de Nakṣatra's, de Jaargetijden (Ṛtu's) of de Vaderen.
- c. Offergaven kunnen verschillen, ook in volgorde: vlees of groenten.
- d. De *Aṣṭakā*'s worden gevolgd door de *Anvaṣṭakya*'s.
- e. **Karakter van de rite:**
 - i. Een omperkt vuur, met opening naar het noorden waar het offerstro ligt.
 - ii. Allerlei voedseloffers op het stro.
 - iii. Verering van Agni Kavyavāhana, en Soma en de Vaderen.
 - iv. Offers aan de Vaders en de Moeders in speciale kuilen.
 - v. Voedseloffers aan de Vaderen en de Brahmanen, waarvan een deel aan een koe wordt gegeven. Men probeert hiermee het offeren van de koe zelf tegen te gaan. Ook het verbranden van kreupelhout is een vervangingsmiddel en tegelijkertijd misschien een poging de zon te sterken.

4.3 De dodenoffers in het *Śrauta*-ritueel

1. De *Piṇḍapitṛyajña*:

Belangrijkste kenmerken en handelingen:

- a. Op de dag van de vollemaan na de middag.
- b. Plaats: het zuidelijke vuur.
- c. De handelingen zijn omgekeerd: van rechts naar links, van zuid naar noord enz.
- d. Na het noemen van de Vaderen wordt water aangeraakt.
- e. Offers aan Soma en de Vaderen en Agni Kavyavāhana in putten.
- f. De Vaderen worden verzocht zich te wassen, te kleden en te zalven.
- g. De offeraar ruikt aan het voedsel als hij een zoon wil.

2. De *Pitṛyajña* of *Mahāpitṛyajña*:

- a. Tijdens de *Sākamedhās*, het laatste viermaandelijke offer.
- b. Offers aan de Vaderen en Soma in een hut bij het zuidelijke vuur.
- c. Offer aan Kavyavāhana.
- d. De namen van verre voorouders worden genoemd.
- e. De offeraar verlaat de hut en vereert de andere vuren en keert terug naar de hut.

3. Verschillen tussen de offers aan de doden en aan de goden:

- a. De dodenoffers in het huisritueel en het *Śrauta*-ritueel lijken erg op elkaar omdat het zuidelijke vuur een centrale rol speelt.
- b. De offers aan de goden worden bij drie vuren verricht en kennen een grote variatie.
- c. Stengel:
Ook bij de Grieken is er een verschil tussen dodenoffers en offers aan de chthonische goden.
- d. De godenoffers komen dus niet voort uit de dodenverering.
- e. De doden hebben evenwel grote macht en kunnen net als de goden gunsten verlenen.
- f. Er is **geen bewijs voor voorouderverering in de IE periode** of zelfs het paleolithicum. De godenverering ontstaat pas bij de vorming van naties. Bij de Babyloniërs ontbreekt de dodenverering. De pre-Hellenen kennen wel goddelijke voorouders.

5 Concordantietabel

Zoek (nogmaals) uw onderwerp in de rechterkolom, selecteer en kopieer de term(en) in de linkerkolom en zoek hiermee in de tekst (Ctrl-C, Ctrl-home, Ctrl-F, Ctrl-V)

1. Index van namen
2. Index van categorieën en termen

1. Index van namen

Aditi	Aditi (Ind.) (godin) (1. moeder van de Āditya's, 2. zie Ida (het offervoedsel), 3. moeder van alle goden)
Agni	Agni (1) (Ind.) (god)
Kavyavāhana	Agni (1): 'Kavyavāhana' (Ind.) (god) [Kavyavahana]
Antaka	Antaka (Ind.) (myth. fig.)
Āpastamba	Āpastamba (Ind.) (auteur) [Āpastamba]
Āśvalāyana	Āśvalāyana (Ind.) (auteur) [Ashvalayana, Asvalayana]
Australiërs	Australië = Australia (Australië) (continent en land), Australisch, Australiër
Babyloniërs	Babylon (Βαβυλων) = akk. Bābili(m) = sum. Ká.dingir-ra ^k = Tintir ^{ki} = Šuanna = hebr. Bābel = operz. Bābiru = kass. Karanduniaš (akk.) (Irak) (archeol. site, bij Ḥillah, tOv Karbala = Kerbala, gvm. Bābil), Babylonisch, Babyloniër [Babel, Babiru, Babilim, Karanduniash]
Auguste Barth	Barth (1), Auguste (auteur) [Auguste Barth]
Baudhāyana	Baudhāyana (Ind.) (auteur) [Baudhayana]
Bergaigne	Bergaigne, Abel (auteur)
Bhṛgu	Bhṛgu (Ind.) (goddelijke priester, ṛṣi en prajāpati), Bhārgava [Bhrgu, Bhrgu, Bhargava, rsi, risi, rshi, rishi, prajapati]
Bloomfield	Bloomfield, Maurice (auteur)
Brennus	Brennus (Kelt.) (mil. leider)
Kerberos	Cerberus = gr. Kerberos (Κερβερος) (Gr.) (hellehond)
Charon	Charon (1) (Χαρων) (Gr.) (myth. fig.)
Arundhatī	Devī: Arundhatī, avatāra (Ind.) (godin, kṛttikā, vrouw van Vasiṣṭha) [Arundhati, avatara, krttika, krittika]
Duitsland	Duitsland = Deutschland (Eur.) (land), Duits, Duitser
Grieken	Griekenland, Grieks, Griek
Hades	Hades (att.) = Haides = hom./ion. Aides = (overige) Aidoneus = *Aīs (Aḗs = Aīds = Aīds = Aīdōnēus = *Aīs (< bijv. gen. Aīdos)) (Gr.) (1. god van het dodenrijk en ontvoerder van Persephone, 2. dodenrijk, woonplaats van Hades en Persephone)
Hillebrandt	Hillebrandt, Alfred (auteur)
Hiraṇyakeśin	Hiraṇyakeśin (Ind.) (auteur) (lit.) [Hiranyakeshin, Hiranyakesin]
Homeros	Homerus = gr. Homeros (Ὅμηρος) (Gr.) (auteur), Homerisch
India	India (Azië-Ind.) (land), Indisch (Indiaas, Oud-Indisch), Indiër
Vedische Indiërs	India: Vedische Indiër
IE [voorafgegaan en gevolgd door een spatie]	Indo-Europeanen (Eurazië) (groep volken wier talen het gereconstr. Indo-Europees als oorsprong hebben), Indo-Europees (IE)
Indo-Europeanen	Indo-Europeanen (Eurazië) (groep volken wier talen het gereconstr. Indo-Europees als oorsprong hebben), Indo-Europees (IE)
Indo-Iraans	Indo-Iraniërs (Azië) (groep volken wier talen een gemeenschappelijk Indo-Iraans als oorsprong hebben), Indo-Iraans

Indo-Iraniërs	Indo-Iraniërs (Azië) (groep volken wier talen een gemeenschappelijk Indo-Iraans als oorsprong hebben), Indo-Iraans
Indra	Indra (1) (Ind.) (god)
Iran	Iran = oir. *Aryānām = mperz. Ērān = (mod.) nperz. Irān = operz. Pārsa (1) = gr. Persis (Περσις) = hebr. Pāras = arab. Bilād Fāris = lat. Persia = nl. Perzië (Azië-Ir.) (land), Iraans, Iraniër; Perzisch, Pers (Ir.) [Aryanam, Parsa, Eran, Paras, Bilad Faris]
Jaiminiya	Jaimini (Ind.) (auteur) (lit.), Jaiminiya (lit.) [Jaiminiya]
Kakṣivant	Kakṣivant Auśija (Ind.) (rṣi) [Kaksivant Aushija, Kakshivant Aushija, Kaksivant Ausija, rsi, risi, rshi, rshi]
Kaṇva	Kaṇva (Ind.) (rṣi, auteur) [Kanva, rsi, risi, rshi, rishi]
Kauśika	Kauśika (1) (Ind.) (auteur van de Kauśika (Grhya) Sūtra) (lit.) [Kaushika, Kausika]
Kauṣītaki	Kauṣītaki, Kahoḍa of Kahola (Ind.) (auteur), Kauṣītaki (lit.) [Kahoda Kausitaki, Kahoda Kaushitaki, Kahola Kausitaki, Kahola Kaushitaki]
Keith	Keith, Arthur Berriedale (auteur)
Kutsa	Kutsa (1) Āṅgīrasa = Kutsa Mahārṣi (Ind.) (rṣi) [Kutsa Āṅgīrasa, Kutsa Angīrasa, Kutsa Maharsi, Kutsa Maharisi, Kutsa Maharshi, Kutsa Maharishi]
Mātariśvan	Mātariśvan (Ind.) (god) [Matarishvan, Matarisvan]
Max Müller	Max Müller, Friedrich (auteur)
Mr̥tyu	Mr̥tyu (Ind.) (personificatie van de dood, bode en hond(en) van Yama) [Mr̥tyu, M̥rityu]
Nirṛti	Nirṛti (Ind.) (godin/personificatie) [Nirrti, Nirriti]
Oldenberg	Oldenberg, Hermann (auteur)
Prajāpati	Prajāpati (1) (Ind.) (1. onafhankelijke abstracte god, 2. naam of titel van div. scheppergoden of andere wezens) [Prajapati]
Nacht,	Rātri = 'Nacht' (Ind.) (godin) [Ratri]
Romeinse	Rome = lat./it. Roma (L/R-It.) (topogr./archeol. site, Lazio) = (overdr.) Romeinse rijk (L/R) (land, rond de MZ), Romeins, Romein
Śabala	Śabala (Ind.) (hond, zoon van Saramā) [Shabala, Sabala]
Śāṅkhāyana Grhya Sūtra	Śāṅkhāyana (3), Suyajña (Ind.) (auteur v. ShGS) (lit.) [Suyajña Śāṅkhāyana, Suyajna Shankhayana, Suyajna Sankhayana]
Sarasvatī	Sarasvatī (1) (Ind.) (rivier(godin)), Sārasvata (offer) [Sarasvati, Saraswati, Saravata, Saraswata]
Savitṛ	Savitṛ (Ind.) (abstracte god) [Savitṛ, Savitri]
Soma [hoofdletter, niet cursief]	Soma (Ind.) (god/kruid/drank)
Stengel	Stengel, Paul August Wilhelm (auteur)
Sūrya	Sūrya (1) (Ind.) (god), Saura (lit.) [Surya]
Taittirīya	Tittiri (Ind.) (leraar), Taittirīya (lit.) [Taittiriya]
Uccaiṣravas Kaupayeya	Uccaiṣravas (2) Kaupayeya (Ind.) (koning) [Uccaiṣravas Kaupayeya, Uccaihsravas, Uccaihsravas, Uchchaihsravas, Uccaiçravas, Uccaiśravas, Uchchaihsravas, Uchchaiśravas, Uccaihsravas]
Udalākāśyapa	Udalākāśyapa (Ind.) (godin) [Udalakashyapa, Udalakasyapa]
Varuṇa	Varuṇa (Ind.) (god) [Varuna]
Vasiṣṭha	Vasiṣṭha (Ind.) (auteur en rṣi) (lit.) [Vasistha, Vasishtha, rsi, risi, rshi, rishi]
Weber	Weber (1), Albrecht (auteur)
Yama	Yama (1) = Yamarāja (Ind.) (1. eerste mens, 2. god, broer van Yamī) [Yamaraja]
Yamī	Yamī (Ind.) (godin, zuster van Yama) [Yami]
Yima	Yima (av.) = mperz. Jamšid = Jamšēd = Jam (Ir.) (myth. koning, zoon van Vīuuahj'ant) [Jamshid, Jamshed]

De geesten der doden

Yimeh	Yimeh = mperz. Yimak = Jamī = Jamag (lr.) (myth. fig., tweelingzuster van Yima) [Jami]
-------	--

2. Index van categorieën en termen

gaten	Aardformatie: aardgroeve: offerput (aardketel)
kuil	Aardformatie: aardgroeve: offerput (aardketel)
putten	Aardformatie: aardgroeve: offerput (aardketel)
bergen	Aardhoogte: berg
<i>hiranya</i>	Aardmaterie: goud: term: <i>hiranya</i> (Ind.)
klei	Aardmaterie: klei
substantie	Aardmaterie: materie
metaal	Aardmaterie: metaal
adem	Adem
Leven , zoals dat wordt getoond in de	Adem: term: <i>asu</i> (Ind.)
<i>ātman</i> , adem	Adem: term: <i>ātman</i> (<i>Brahman</i>) (Ind.)
Prāṇa	Adem: term: <i>prāṇa</i> (Ind.)
eerste der sterfelingen	Begin: eerste/oudste mens
eerste sterfeling	Begin: eerste/oudste mens
godenverering ontstaat	Begin: oorsprong van de verering van goden
beschermers	Beroep en functie: bewaker (beschermer, wachter)
bewaakt	Beroep en functie: bewaker (beschermer, wachter)
bewaken	Beroep en functie: bewaker (beschermer, wachter)
moordenaars	Beroep en functie: doder
eindiger	Beroep en functie: doder
Antaka	Beroep en functie: doder: term: <i>antaka</i> (myth. fig.) (Ind.)
edelman	Beroep en functie: edelman
boodschapper tussen goden en mensen	Beroep en functie: intermediair
boodschappers van Yama	Beroep en functie: intermediair, dierlijke: middelaar
gezanten van Yama	Beroep en functie: intermediair, dierlijke: middelaar
brenge ze zielen naar de hemel	Beroep en functie: intermediair, dierlijke: psychopomp
gids	Beroep en functie: intermediair, dierlijke: psychopomp
asceten	Beroep en functie: rel. persoon: asceet
monnik	Beroep en functie: rel. persoon: monnik
offeraar	Beroep en functie: rel. persoon: offeraar of opdrachtgever van het offer
ziener	Beroep en functie: rel. persoon: ziener
soldaten	Beroep en functie: strijder, krijgsman, soldaat
Kṣatriya	Beroep en functie: strijder: Kṣatriya (Ind.)
tovenaressen	Beroep en functie: tovenares
verzamelaar	Beroep en functie: verzamelaar
<i>Cinvat Puhl</i> 'brug van de verzamelaar'	Beroep en functie: verzamelaar: term: <i>cinvat</i> (Ir.)
bezitten	Bezit en roof: bezit
gave	Bezit en roof: gave (alg.)
geeft	Bezit en roof: gave (alg.)
gegeven	Bezit en roof: gave (alg.)
geschonken	Bezit en roof: gave (alg.)
vleesgaven	Bezit en roof: gave, offer-
geschenken	Bezit en roof: gave: obj.: geschenk
betaalt	Bezit en roof: gave: type: betaling
beloning	Bezit en roof: gave: type: betaling
priesters veel geschonken	Bezit en roof: gave: type: betaling
aan de dode meegegeven	Bezit en roof: gave: type: grafgift
Gaven aan de doden	Bezit en roof: gave: type: grafgift
grafgiften	Bezit en roof: gave: type: grafgift
ontvangt	Bezit en roof: verwerving
onsterfelijkheid te verkrijgen	Bezit en roof: verwerving van onsterfelijkheid
beloning voor de <i>Iṣṭāpūrta</i> , de offers	Bezit en roof: verwerving van onsterfelijkheid e.d. door het brengen van offers
Beroving	Bezit en roof: wegneming (onteigening)

ontnomen	Bezit en roof: wegneming (onteigening)
boom	Boom (alg.)
vijgeboom	Boom: 2. soort: vijgenboom (<i>Ficus carica</i>)
<i>grhya</i>	Bouwwerk: 1. type: huis: term: <i>grhya</i> (adj.) (rite/lit.) (Ind.)
hut	Bouwwerk: 1. type: hut
barrière (van steen of aarde)	Bouwwerk: 2. type: afscheiding: muur, grens-
Cinvat-brug	Bouwwerk: 2. type: brug, doden-: 'Činwad Puhl' (Ir.)
<i>Cinvat Puhl</i> 'brug van de verzamelaar'	Bouwwerk: 2. type: brug, doden-: 'Činwad Puhl' (Ir.)
<i>Cinvat Puhl</i> 'brug van de verzamelaar'	Bouwwerk: 2. type: brug: term: <i>puhl, činwad</i> ('brug van de verzamelaar') (Ir.)
gedenkteken	Bouwwerk: 2. type: gedenkteken
dorp	Bouwwerk: 3. groep: dorp
stad en	Bouwwerk: 3. groep: stad
toegang	Bouwwerk: 4. onderdeel: ingang (toegang)
traditie	Cultureel aspect: traditionalisme (traditie)
vereert	Cultus
Verering	Cultus
dodencultus	Cultus: 2. type: dodencultus (voorouderverering)
dodenverering	Cultus: 2. type: dodencultus (voorouderverering)
voorouderverering	Cultus: 2. type: dodencultus (voorouderverering)
verering van de Vaderen	Cultus: 2. type: dodencultus: Vaderen (<i>Pitr's</i>), cultus der (Ind.)
godenverering	Cultus: 2. type: godencultus
verering van het vuur	Cultus: 2. type: vuurcultus (hardcultus)
pre-Hellenen	Cultuur: 2. tijd: pre-Griekse (pre-Helleense) ~
dier	Dier (alg.)
<i>Mṛtyu</i>	Dier: 1. naam: 'Dood' (<i>Mṛtyu</i>) (Ind.)
<i>Śabala</i>	Dier: 1. naam: 'Gevlekte' (<i>Śabala</i> (-ī)) (Ind.)
insect	Dier: 2. syst.: insect
geit	Dier: geit
hond	Dier: hond
jakhals	Dier: jakhals
wolven	Dier: wolf
Naraka Loka	Dodenrijk: 1. naam: 'Narakaloka' = 'Yamaloka' (Ind.)
<i>Vīci</i>	Dodenrijk: 1. naam: 'Vīci' (Ind.)
hel [voorafgegaan en gevolgd door een spatie]	Dodenrijk: 2. loc./type: onderwereld: hel (alg.)
hel:	Dodenrijk: 2. loc./type: onderwereld: hel (alg.)
hel.	Dodenrijk: 2. loc./type: onderwereld: hel (alg.)
Naraka	Dodenrijk: 4. term: <i>naraka</i> (MW, Keith) (demon) (Ind.)
schimmenrijk	Dodenrijk: loc.: onderwereld: schimmenrijk (alg.)
dode [+ spatie]	Dood en leven: afgestorvene (dode)
doden	Dood en leven: afgestorvene (dode)
gestorvene	Dood en leven: afgestorvene (dode)
overledene	Dood en leven: afgestorvene (dode)
lijk. [voorafgegaan door een spatie]	Dood en leven: afgestorvene: lijk
lijkverbranding	Dood en leven: afgestorvene: lijk
<i>preta</i>	Dood en leven: afgestorvene: term: <i>preta</i> (Ind.-B.)
dood	Dood en leven: dood
sterven	Dood en leven: dood
stierf	Dood en leven: dood
Antaka	Dood en leven: dood: 'de Dood': 'Antaka' (Ind.)
<i>Mṛtyu</i> , 'dood'	Dood en leven: dood: 'de Dood': 'Mṛtyu' (Ind.)
<i>Mṛtyu</i> , 'dood'	Dood en leven: dood: term: <i>mṛtyu</i> (Ind.)
geboorte	Dood en leven: geboorte
groeïende	Dood en leven: groei

Vṛddhi Śrāddha	Dood en leven: groei: term: <i>vṛdh</i> : <i>vṛddhi</i> (nom. act.) (Śrāddha-offer) (Ind.)
leeft	Dood en leven: leven
leven	Dood en leven: leven
levenden	Dood en leven: levend wezen
onsterfelijkheid	Dood en leven: onsterfelijkheid
sterfelijk	Dood en leven: sterfelijkheid
Satī	Dood en leven: vernietiging: moord, zelf-: <i>satī</i> - of <i>suttee</i> -praktijk (Ind.)
vrouw legt zich ook op de brandstapel	Dood en leven: vernietiging: moord, zelf-: <i>satī</i> - of <i>suttee</i> -praktijk (Ind.)
Nirṛti, 'verderf'	Dood en leven: vernietiging: term: <i>nirṛti</i> (godin) (Ind.)
vernietigen	Dood en leven: vernietiging: verbranding
Derde en	Drie
Derde of	Drie
Drie	Drie
assimilatie	Eén: assimilatie
geïdentificeerd	Eén: identificatie
individu	Eén: individualiteit
persoon	Eén: individualiteit
samengevoegd	Eén: vereniging
samenvoegen	Eén: vereniging
Vereniging	Eén: vereniging
<i>ghī</i>	Eten en drinken: boter: term: <i>ghṛta</i> (= hindi <i>ghī</i>) (Ind.)
honing	Eten en drinken: drank: honing (honingdrank)
<i>soma</i>	Eten en drinken: drank: mede: term: <i>soma</i> (adj. <i>saumya</i>) (Ind.)
melk	Eten en drinken: drank: melk
drinkt	Eten en drinken: dronk
verorberen	Eten en drinken: eten: verzwelgen (verslinden)
koeken	Eten en drinken: koek
melkpap	Eten en drinken: pap, melk-
groenten	Eten en drinken: plant als levensmiddel (voedingsgewas, groente)
vlees	Eten en drinken: vlees
voedsel	Eten en drinken: voedsel (levensmiddelen, spijs)
<i>Svadhā</i>	Eten en drinken: voedsel, offer-; voor geesten: term: <i>svadhā</i> (Ind.)
Anderen geven hen eten	Eten en drinken: voedselvoorziening
goed hebben gedaan	Ethiek: goede daad
goede en slechte zielen	Ethiek: goede persoon (wezen)
goede zielen	Ethiek: goede persoon (wezen)
ze goed	Ethiek: goede persoon (wezen)
goed	Ethiek: goedheid, het goede
moraal	Ethiek: moraal
beoordeelt	Ethiek: oordeel: beoordeling
Beoordeling	Ethiek: oordeel: beoordeling
goede en slechte zielen	Ethiek: slechte persoon (wezen)
slechte wezens	Ethiek: slechte persoon (wezen)
Boze	Ethiek: slechtheid (het kwade, kwaadheid)
kwaad	Ethiek: slechtheid (het kwade, kwaadheid)
slechte	Ethiek: slechtheid (het kwade, kwaadheid)
straf	Ethiek: straf (straffen)
verbod	Ethiek: verbod
zonden	Ethiek: zonde
familieleden	Familierelaties: alg.: familie
verwanten	Familierelaties: alg.: familie
Vasiṣṭha's	Familierelaties: alg.: familie: ad./kon. geslacht: 'Vasiṣṭha's' (Ind.)
betovergrootvader	Familierelaties: betovergrootvader

grootvader	Familierelaties: grootvader
kind	Familierelaties: kind
moeder	Familierelaties: moeder
neef	Familierelaties: neef
voorouders	Familierelaties: ouders, voor-
vader	Familierelaties: vader
<i>pitṛ</i>	Familierelaties: vader: term: <i>pitṛ</i> (Ind.)
zonen	Familierelaties: zoon
zoon	Familierelaties: zoon
zuster	Familierelaties: zuster
zwager	Familierelaties: zwager
idee wel doorgang	Filosofie: idee van de incarnatie van de voorvader in de bruid
kennis	Filosofie: kennis (weten)
weten	Filosofie: kennis (weten)
Taittirīya	Filosofie: type: Yajur Veda-school, Zwarte: Taittirīya's (Ind.)
Commentaar	Filosofisch aspect: commentaar
Commentaren	Filosofisch aspect: commentaar
gedachte	Filosofisch aspect: idee (concept, denkbeeld, (mythische) voorstelling)
idee	Filosofisch aspect: idee (concept, denkbeeld, (mythische) voorstelling)
Zienswijze	Filosofisch aspect: idee (concept, denkbeeld, (mythische) voorstelling)
Oorzaken	Filosofisch aspect: oorzaak
tegenstelling	Filosofisch aspect: tegenstelling
verband	Filosofisch aspect: verband (relatie)
verbonden	Filosofisch aspect: verbondenheid (associatie)
onderscheid	Filosofisch aspect: verschil (onderscheid)
verschil	Filosofisch aspect: verschil (onderscheid)
geest	Geest (alg.)
Pleiade	Geest: 1. naam: 'Vrouwen van overvloed' (Πλειαδές) (Gr.)
demonen	Geest: 2. type: 3. demon (alg.)
Genius	Geest: 2. type: beschermgeest van het individu: <i>genius</i> (van de mannen) (L/R)
dwerg	Geest: 2. type: dwerg (dwergdemon)
<i>Kṛttikā's</i>	Geest: 2. type: nimf, hemel-: <i>Kṛttikā's</i> (alleen pl.) (Ind.), <i>Kārttikeya</i> (god)
Pleiade	Geest: 2. type: nimf, hemel-: <i>Pleiden</i> (Πλειαδές (alleen pl.) (Gr.)
geest van de mens	Geest: 3. psych.: zelf (alg.; individueel en kosmisch)
<i>ātman</i> , adem	Geest: 3. psych.: zelf: term: <i>ātman</i> (Ind.)
<i>Ātman</i> (Upaniṣads);	Geest: 3. psych.: zelf: term: <i>ātman</i> (Ind.)
Manas	Geest: 3. psych.: zelf: term: <i>manas</i> (adj. <i>mānasa</i> (meer); instr. <i>manasā</i> (godin); <i>manomaya</i> , een <i>ātman</i>) (Ind.)
<i>Vijnana</i>	Geest: 3. psych.: zelf: term: <i>vijnana</i> (Ind.-B.)
ziel	Geest: 3. psych.: ziel
dode [+ spatie]	Geest: 3. psych.: ziel: dodengeest (~ van de overledene)
doden	Geest: 3. psych.: ziel: dodengeest (~ van de overledene)
gestorvene	Geest: 3. psych.: ziel: dodengeest (~ van de overledene)
overledene	Geest: 3. psych.: ziel: dodengeest (~ van de overledene)
Vaderen	Geest: 3. psych.: ziel: dodengeest: 'Vader' (alg.)
Vaders	Geest: 3. psych.: ziel: dodengeest: 'Vader' (alg.)
<i>pitṛ</i>	Geest: 3. psych.: ziel: dodengeest: 'Vader': term: <i>pitṛ</i> (Ind.)
Vaderen zijn <i>nāṇḍīmukha</i>	Geest: 3. psych.: ziel: dodengeest: 'Vader': term: <i>pitṛ</i> : 'Nāṇḍīmukhas pitaras' (Ind.)
<i>preta</i>	Geest: 3. psych.: ziel: dodengeest: <i>preta</i> (Ind.) + (Ind.-B.)
Asu	Geest: 3. psych.: ziel: term: <i>asu</i> (Ind.)

geest i.t.t. het lichaam	Geest: 5. asp.: het geestelijke (immaterieel, i.t.t. het lichamelijke of stoffelijke)
herrie	Geluid: lawaai
paleolithicum	Geschiedenis: 4.1. Steentijd: 1. Paleolithicum (alg.)
IE periode	Geschiedenis: IE periode, (Proto-) (6000 - 2500) (IE)
In de Upaniṣadische	Geschiedenis: India: 04. Vedische periode, 2. Late, ; b. Upaniṣads (700 -500) (Ind.)
embryo	Geslacht en rijpheid: embryo
kinderen	Geslacht en rijpheid: kind, zuigeling
pas geboren	Geslacht en rijpheid: kind, zuigeling
man [voorafgegaan en gevolgd door een spatie]	Geslacht en rijpheid: man
mannen	Geslacht en rijpheid: man
edelman	Geslacht en rijpheid: man
Oudere mensen	Geslacht en rijpheid: oude man (grijsaard)
vrouw	Geslacht en rijpheid: vrouw
vier	Getal: 04: vier
sapta	Getal: 07: zeven: term: <i>sapta</i> (Ind.)
Anvaṣṭakya's	Getal: 08: acht: term: <i>aṣṭakya, anv-</i> ('(dag) na de achtste (dag)') (offer) (Ind.)
tiende	Getal: 10: tien
vijftig	Getal: 13: ~ boven de twaalf
Aantal	Getal: 14.1: aantal
god	God
Sarasvatī	God: 'Bezitter van wateren' (<i>Sarasvatī</i>) (Ind.)
Kavyavāhana	God: 'Brenger van offergaven aan de Vaderen' (<i>Kavyavāhana</i>) (Ind.)
Maruts	God: 'Dodders' (<i>Maruts</i>) (Ind.) (godengroep)
Yama	God: 'Dubbele' (<i>Yama, Yamī</i>) (Ind.)
Yamī	God: 'Dubbele' (<i>Yama, Yamī</i>) (Ind.)
Soma [hoofdletter, niet cursief]	God: 'God van de soma' (<i>Soma</i>) (Ind.)
Aditi	God: 'Grenzenloze' (<i>Aditi</i>) (Ind.)
heer der aarde	God: 'Heer der aarde' (Ind.)
Soma	God: 'Heilvocht' (<i>Soma</i>) (Ind.)
Mātariśvan	God: 'Hij die in zijn moeder groeit' (<i>Mātariśvan</i>) (Ind.)
Jaargetijden (Ṛtu's)	God: 'Jaargetijden' (<i>Ṛtu's</i>) (Ind.)
Nacht	God: 'Nacht' (<i>Rātri</i>) (Ind.)
Kavyavāhana	God: 'Offergavenvoorzieners van de Vaderen' (<i>Kavyavāhana</i>) (Ind.)
Arundhatī	God: 'Ongehinderde' (<i>Arundhatī</i>) (Ind.)
Nakṣatra's	God: 'Ster' (<i>Nakṣatra</i>) (Ind.)
Nirṛti, 'verderf'	God: 'Verderf' (<i>Nirṛti</i>) (Ind.)
Bhṛgu	God: 'Vurige' (<i>Bhṛgu</i>) (Ind.) (<i>ṛṣi, prajāpati</i>)
Agni	God: 'Vuur' (<i>Agni</i>) (Ind.)
Sūrya	God: 'Zon' (<i>Sūrya</i>) (Ind.)
Āditya	God: 'Zoon van Aditi' (<i>Āditya</i>) (Ind.)
koning van een rijk van de geesten	God: aardgod
aan de chthonische	God: aardgod (chthonische god)
landbouwgodin	God: vruchtbaarheidsgodin: vegetatiegodin
Nakṣatra's	Godenstelsel: godengroep: 01. ~ van godinnen: 'Nakṣatra's' (Ind.)
Āditya	Godenstelsel: godengroep: 01.: 'Āditya's' (1) (Ind.)
Maruts	Godenstelsel: godengroep: 01.: 'Maruts' = 'Rudra's' (2) = 'Rudriya's' (Ind.)
grafheuvel	Graf: 3. type: grafheuvel (tumulus)
Pleiade	Griekse termen: Πλειαδες
helden	Halfgod: held
heerst	Heerschappij (heersen, regering)

koning	Heerser: koning
sterren	Hemellichaam: ster
sterrenbeelden	Hemellichaam: sterrenbeeld (constellatie) (alg.)
Grote Beer	Hemellichaam: sterrenbeeld: 'Grote Beer'
Grote Beer: de Zeven Zieners	Hemellichaam: sterrenbeeld: 'Grote Beer': 'Ṛkṣās': 'Saptarṣi's' ('Zeven Zieners') (Ind.)
<i>Kṛttikā's</i>	Hemellichaam: sterrenbeeld: 'Zevengesternte': 'Kṛttikā's' (Ind.)
Pleiade	Hemellichaam: sterrenbeeld: 'Zevengesternte': 'Pleiaden' (Gr.)
Nakṣatra's	Hemellichaam: sterrenbeeld: maanhuis: term: <i>nakṣatra</i> (nimf) (Ind.)
gezicht	Hoofd: 2. deel: gezicht (aangezicht)
breedneuzig	Hoofd: 2. deel: neus
vierogig	Hoofd: 2. deel: oog: vierogig
gehuwd	Huwelijk
huwelijk	Huwelijk
bruid	Huwelijk: gemalin
vrouwen van	Huwelijk: gemalin
Vaiśya	Instelling en organisatie: 5. systeem, sociaal: kastensysteem: kaste der <i>vaiśya's</i> (Ind.)
bij het volk	Instelling en organisatie: 5. systeem, sociaal: klassensysteem: lagere klasse (gewone volk)
Cinvat-brug	Iraanse termen: <i>Činuatō pərətu</i>
Yima	Iraanse termen: <i>Yima</i>
angst	Karakter en gedrag: angst
gevreesde	Karakter en gedrag: angstaanjagendheid
misleiden	Karakter en gedrag: bedrog, list
Vīci	Karakter en gedrag: bedrog: term: <i>vīci</i> (hel) (Ind.)
vreugde	Karakter en gedrag: blijdschap (vreugde)
<i>nāṇḍīmukha</i>	Karakter en gedrag: blijdschap: term: <i>nanda: nāṇḍīmukha</i> ('met vreugdevol gezicht') (type <i>pitṛ</i>) (Ind.)
achting	Karakter en gedrag: eerbied
populariteit	Karakter en gedrag: geliefdheid, populariteit
<i>Iṣṭāpūrta</i> , de offers die zij op aarde	Karakter en gedrag: gulheid: term: <i>iṣṭāpūrta</i> (Ind.)
Pūrta Śrāddha	Karakter en gedrag: gulheid: term: <i>pūrta</i> (Śrāddha-offer) (Ind.)
karakter	Karakter en gedrag: karakter (aard, kenmerk)
Kenmerk	Karakter en gedrag: karakter (aard, kenmerk)
Liefde	Karakter en gedrag: liefde
<i>śraddhā</i> 'geloof', nl. in de Brahmanen	Karakter en gedrag: trouw: term: <i>śraddhā</i> (godin) (Ind.)
rouwen [voorafgegaan door een spatie]	Karakter en gedrag: verdriet
genade	Karakter en gedrag: welgezindheid
gunsten	Karakter en gedrag: welgezindheid
willen	Karakter en gedrag: wil
kleding	Kleding
kleden en te	Kleding: aankleden
kleden	Kleding: kledingstuk: kleed (gewaad)
kleed	Kleding: kleed
Śabala	Kleur: 2. var.: bont: gevlektheid: term: <i>śabala</i> (-ṛ) (adj.) (dier/godin) (Ind.)
aarde	Kosmografie en geografie: aarde
aards	Kosmografie en geografie: aarde
chthonische	Kosmografie en geografie: aarde
eiland	Kosmografie en geografie: eiland
hemel	Kosmografie en geografie: hemel
Svarga	Kosmografie en geografie: hemel: term: <i>svarga</i> (lit.) (Ind.)
doden verblijven	Kosmografie en geografie: plaats van de doden
komt op een plaats van eeuwig	Kosmografie en geografie: plaats van het licht

aardes, een plaats van eeuwige	Kosmografie en geografie: plaats van straf
plaats van straf	Kosmografie en geografie: plaats van straf
woonhuizen	Kosmografie en geografie: plaats, woon- (verblijf-)
verblijf	Kosmografie en geografie: plaats, woon- (verblijf-)
verblijven	Kosmografie en geografie: plaats, woon- (verblijf-)
wonen	Kosmografie en geografie: plaats, woon- (verblijf-)
woont	Kosmografie en geografie: plaats, woon- (verblijf-)
plaats der doden	Kosmografie en geografie: plaats, woon- (verblijf-)
plaats van de doden	Kosmografie en geografie: plaats, woon- (verblijf-)
woning	Kosmografie en geografie: plaats, woon- (verblijf-)
Naraka Loka	Kosmografie en geografie: universum: term: <i>loka</i> , <i>Naraka</i> - ('wereld van de hel') (dodenrijk voor vr. misdadigers) (Ind.)
Asunīti	Kosmografie en geografie: universum: wereld (rijk) der geesten (doden): term: <i>asunīta</i> , <i>asunīti</i> (fem.) (Ind.)
andere wereld	Kosmografie en geografie: universum: wereld (rijk) der goden (andere, onzichtbare, geestelijke wereld)
weg naar de hemel	Kosmografie en geografie: weg naar de hemel
pad der Vaderen	Kosmografie en geografie: weg: pad der doden: Vaderen (Ind.)
weg naar de hemel	Kosmografie en geografie: weg: pad der doden: Vaderen (Ind.)
<i>pravat</i>	Kosmografie en geografie: weg: pad der doden: Vaderen, - der: term: <i>pravat</i> (Ind.)
pad der goden	Kosmografie en geografie: weg: pad der goden (Ind.)
horizontaal	Kosmografie en geografie: weg: richting: horizontaal
neerwaarts	Kosmografie en geografie: weg: richting: neerwaarts
<i>Pravat</i>	Kosmografie en geografie: weg: richting: neerwaarts: term: <i>pravat</i> (Ind.)
opwaarts	Kosmografie en geografie: weg: richting: verticaal
noorden	Kosmografie en geografie: windstreek: noorden
noordoosten	Kosmografie en geografie: windstreek: noordoosten
zuidelijk	Kosmografie en geografie: windstreek: zuiden
zuiden	Kosmografie en geografie: windstreek: zuiden
lichaam	Lichaam
beenderen	Lichaam: bot (been)
haar zit	Lichaam: haar
zijn haar	Lichaam: haar
handen	Lichaam: hand
duim	Lichaam: hand: vinger: duim
hart	Lichaam: hart
ledematen	Lichaam: lichaamsdeel (ledemaat)
nagels	Lichaam: nagel
mest	Lichaam: uitwerpselen
vlees	Lichaam: vlees
vleugels	Lichaam: vleugel
duistere	Licht en duisternis: duisternis
duisternis	Licht en duisternis: duisternis
Licht	Licht en duisternis: licht
Nachtelijke	Licht en duisternis: nacht
nacht	Licht en duisternis: nacht
Schaduw	Licht en duisternis: schaduw
Taittirīya Āraṇyaka	Literatuur: Āraṇyaka, Taittirīya (Ind.)
Avesta	Literatuur: Avesta (Ir.)
Avestische	Literatuur: Avesta (Ir.)
Jaiminīya Brāhmaṇa	Literatuur: Brāhmaṇa, Jaiminīya (door Jaimini) (Ind.)
Kauṣītaki Brāhmaṇa	Literatuur: Brāhmaṇa, Kauṣītaki = Śāṅkhāyana (Ind.)
Śatapatha Brāhmaṇa	Literatuur: Brāhmaṇa, Śatapatha (Ind.)
Samhitā	Literatuur: Samhitā (alg.) (Ind.)
Sūtra	Literatuur: Sūtra (alg.) (Ind.)

Kauśika Gr̥hya Sūtra	Literatuur: Sūtra, Gr̥hya, Kauśika (door Kauśika) (Ind.)
Epiek	Literatuur: type: Indiase Hindoeïstische -: Indiase epiek (Ind.)
Upaniṣads	Literatuur: Upaniṣad = Vedānta (alg.) (Ind.)
Upaniṣadische	Literatuur: Upaniṣad = Vedānta (alg.) (Ind.)
Veda	Literatuur: Veda (alg.) (Ind.), Vedisch
Vedisch	Literatuur: Veda (alg.) (Ind.), Vedisch
Atharva Veda	Literatuur: Veda, Atharva = Atharvāṅgīrasa = pl. Atharvāṅgīrasās = Ātharvāṇa = Brahma Veda = Kṣatra Veda (Ind.)
R̥g Veda	Literatuur: Veda, R̥g (Ind.)
Rigvedische	Literatuur: Veda, R̥g (Ind.)
lot van de dode	Lot: 2. obj.: doden, - der
maan [voorafgegaan en gevolgd door een spatie]	Maan
maan.	Maan
vollemaan	Maan: maanfase: vollemaan (heldere ~)
doden hebben evenwel grote macht	Macht en kracht: doden, macht der
levenskracht	Macht en kracht: levenskracht
Asu	Macht en kracht: levenskracht: term: <i>asu</i> (Ind.)
zon te sterken	Macht en kracht: zon, kracht van de
mens	Mens
ethnische	Mens: 5. soc.: volk (stam)
naties	Mens: 5. soc.: volk (stam)
Volk	Mens: 5. soc.: volk, stam
luitenspel	Muziek en dans: instr.: luit
Muziek	Muziek en dans: muziek
derde en hoogste hemel	Mythische woning: 1. naam: 'Pitṛloka', wereld, de - van Yama en de Vaderen (<i>Pitṛ's</i>) (Veda's) (Ind.)
wereld der Vaderen	Mythische woning: 1. naam: 'Pitṛloka', wereld, de - van Yama en de Vaderen (<i>Pitṛ's</i>) (Veda's) (Ind.)
Yama's hemel	Mythische woning: 1. naam: 'Pitṛloka', wereld, de - van Yama en de Vaderen (<i>Pitṛ's</i>) (Veda's) (Ind.)
hemel van de zon	Mythische woning: 1. naam: 'Sūryaloka', wereld, de - van Sūrya (Ind.)
woning van de zon	Mythische woning: 1. naam: 'Sūryaloka', wereld, de - van Sūrya (Ind.)
Svarga	Mythische woning: 1. naam: 'Svargaloka' = 'Indraloka', wereld, de - van Indra (Ind.)
Varuṇa's woning	Mythische woning: 1. naam: 'Varuṇaloka', wereld, de - van Varuṇa (Ind.)
en tweede hemel	Mythische woning: 2. type: hemel, middelste, de - van Savitṛ (Ind.)
eerste en tweede hemel	Mythische woning: 2. type: hemel, onderste, de - van Savitṛ (Ind.)
rook	Natuurverschijnsel: 3. chem/fys: rook (offer-)
geofferd	Offer
offer	Offer
geit aan Agni	Offer: 01. ontv.: Agni (Ind.)
Offer aan Kavyavāhana	Offer: 01. ontv.: Agni Kavyavāhana (Ind.)
de Vaderen en Agni Kavyavāhana	Offer: 01. ontv.: Agni Kavyavāhana (Ind.)
aan Yama, de <i>Aṅgīrasa's</i> en Sarasvatī	Offer: 01. ontv.: de <i>Aṅgīrasa's</i> (Ind.)
aan de Vaderen en de Brahmanen	Offer: 01. ontv.: de <i>brāhmaṇa's</i> (Ind.)
Dodenoffers	Offer: 01. ontv.: de doden (dodenoffer)
offers aan de doden	Offer: 01. ontv.: de doden (dodenoffer)
Offers aan de Vaders en de Moeders	Offer: 01. ontv.: de doden: de Moeders (Ind.)
offers aan de Vaderen	Offer: 01. ontv.: de doden: de Vaderen (Ind.)
Offers aan de Vaders	Offer: 01. ontv.: de doden: de Vaderen (Ind.)

die aan de goden	Offer: 01. ontv.: de goden
godenoffers	Offer: 01. ontv.: de goden
offers aan de chthonische	Offer: 01. ontv.: de goden
offers aan de doden en aan de goden	Offer: 01. ontv.: de goden
offers aan de goden	Offer: 01. ontv.: de goden
aan Yama, de <i>Aṅgīrasa</i> 's en Sarasvatī	Offer: 01. ontv.: Sarasvatī (Ind.)
Offers aan de Vaderen en Soma	Offer: 01. ontv.: Soma (Ind.)
Offers aan Soma	Offer: 01. ontv.: Soma (Ind.)
aan Yama, de <i>Aṅgīrasa</i> 's en Sarasvatī	Offer: 01. ontv.: Yama (Ind.)
Anvaṣṭakya's	Offer: 02. naam: 'Anvaṣṭakya' (Ind.)
Arghya	Offer: 02. naam: 'Arghya' (Ind.)
Aṣṭakā	Offer: 02. naam: 'Aṣṭakā' (Ind.)
Mahāpitryajña	Offer: 02. naam: 'Mahāpitryajña' (Ind.)
Piṇḍapitryajña	Offer: 02. naam: 'Piṇḍapitryajña' (Ind.)
Pitryajña	Offer: 02. naam: 'Pitryajña' (Ind.)
Sākamedhās	Offer: 02. naam: 'Sākamedhās' (Ind.)
Śrāddha	Offer: 02. naam: 'Śrāddha' (2) (Ind.)
Māsika Śrāddha	Offer: 02. naam: 'Śrāddha' (2): 'Māsika Śrāddha' (Ind.)
Pārvaṇa Śrāddha	Offer: 02. naam: 'Śrāddha' (2): 'Pārvaṇa Śrāddha' (Ind.)
Pūrta Śrāddha	Offer: 02. naam: 'Śrāddha' (2): 'Pūrta Śrāddha' (Ind.)
Vṛddhi Śrāddha	Offer: 02. naam: 'Śrāddha' (2): 'Vṛddhi Śrāddha' (Ind.)
Offergaven	Offer: 03. obj. (offergave)
offer van een geit	Offer: 03. obj.: dierenoffer: geitenoffer
verbranden van een geit	Offer: 03. obj.: dierenoffer: geitenoffer
paardenoffer	Offer: 03. obj.: dierenoffer: paardenoffer
offert voedsel	Offer: 03. obj.: spijsoffer
voedseloffers	Offer: 03. obj.: spijsoffer
Argha-water	Offer: 03. obj.: wateroffer: <i>argha</i> -water (Ind.)
Brahmamedha-rite	Offer: 04. term: <i>medha</i> , <i>Brahma</i> - ('Brahmanenoffer') (begrafenisrite) (Ind.)
viermaandelijks	Offer: 08. tijd: seizoensoffer, viermaandelijks
vervangend offer	Offer: 09. kar.: plaatsvervangend -
paradijs	Paradijs
priester	Priester
Agnihotrin	Priester: 2. type/term: <i>agnihotrin</i> (Ind.)
Atharva	Priester: 2. type/term: <i>atharvan</i> (Ind.) (vuurpriester) (lit.)
<i>Aṅgīrasa</i> 's	Priester: 3. groep: <i>Aṅgīrasa</i> 's (Ind.)
een Bhṛgu	Priester: 3. groep: Bhṛgu's of Bhārgava's (Ind.)
Brahmaan	Priester: 3. groep: Brahmanen = skt. Brāhmaṇa's (Ind.)
Brahmanen	Priester: 3. groep: Brahmanen = skt. Brāhmaṇa's (Ind.)
Zeven Zieners	Priester: 3. groep: Saptarṣi's ('Zeven Zieners' = Zeven <i>hotṛs</i>) (mythische goddelijke priesters) (Ind.)
bewustzijn	Psychologie: bewustzijn
<i>Vijnana</i>	Psychologie: bewustzijn: term: <i>vijnana</i> (Ind.-B.)
dromen	Psychologie: droom
Droomtoestand	Psychologie: droom
intellect	Psychologie: intellect (geest)
wakker maken	Psychologie: ontwaken (wekken)
Slapen	Psychologie: slaap
gereinigd	Reiniging en verzorging: reiniging(srite), lustratie
reinigingsritueel	Reiniging en verzorging: reiniging(srite), lustratie
reinigingsrituelen	Reiniging en verzorging: reiniging(srite), lustratie
Riten om verontreiniging tegen te gaan	Reiniging en verzorging: reiniging(srite), lustratie
wierook	Reiniging en verzorging: reinigingsmiddel: wierook
wassen	Reiniging en verzorging: wassing, bad

zalven	Reiniging en verzorging: zalving
reist	Reis
leidend	Reis: 1. act.: begeleiden
leiden van de ziel	Reis: 1. act.: begeleiden
Asunīti	Reis: 1. act.: begeleiden: naar het dodenrijk: term: <i>asunīti</i> (fem.) (' <i>asu</i> leidend') (godin) (Ind.)
keert terug	Reis: 1. act.: terugkeer
terugkeer	Reis: 1. act.: terugkeer
terugkeren	Reis: 1. act.: terugkeer
overtocht	Reis: 1. act.: varen
ontsnappen	Reis: 1. act.: vertrekken (achterlaten)
ontsnapping	Reis: 1. act.: vertrekken (achterlaten)
verlaat	Reis: 1. act.: vertrekken (achterlaten)
volgt het Pad	Reis: 1. act.: volgen (ook fig.; achternagaan, nalopen)
volgen.	Reis: 1. act.: volgen (ook fig.; achternagaan, nalopen)
omzwervingen	Reis: 1. act.: zwerven
ronddwalen	Reis: 1. act.: zwerven
gang naar de hemel	Reis: 2. type: hemel, ~ naar de (hemelvaart)
op weg naar de hemel	Reis: 2. type: hemel, ~ naar de (hemelvaart)
verplaatst zich	Reis: 2. type: hemel, ~ naar de (hemelvaart)
zich haasten	Reis: 2. type: hemel, ~ naar de (hemelvaart)
verhuizing naar de hemel	Reis: 2. type: metempsychosis: naar de andere wereld
ziel naar de hemel	Reis: 2. type: metempsychosis: naar de andere wereld
ziel verhuist	Reis: 2. type: metempsychosis: naar de andere wereld
Zielsverhuizing	Reis: 2. type: metempsychosis: naar de andere wereld
volksgeloof	Religie: 4. type: volksgeloof
geloof in een hemels verblijf	Religie: 5. geloof in het hiernamaals: hemel
<i>śraddhā</i> 'geloof', nl. in de Brahmanen	Religie: 5. geloof: term: <i>śraddhā</i> (godin) (Ind.)
Boeddhisme	Religie: Boeddhisme, Boeddhistisch, Boeddhist (Ind.-B.)
Boeddhistisch	Religie: Boeddhisme, Boeddhistisch, Boeddhist (Ind.-B.)
heilige	Religieus fenomeen: heiligheid
vroomheid	Religieus fenomeen: houding: religieusiteit: godvrezendheid
Āhavanīya-vuur	Religieus voorwerp: altaar, ' <i>Āhavanīya</i> '- (Ind.)
stro	Religieus voorwerp: offerstrooisel, goddelijk (offergras, offerstro, offerzetel voor de goden) (Ind.)
ceremoniën	Rite
rite	Rite
ritueel	Rite
Behandeling van de doden	Rite: behandeling van de dode (dodenritueel)
behandelingen van de doden	Rite: behandeling van de dode (dodenritueel)
dodenrituelen	Rite: behandeling van de dode (dodenritueel)
begrafenis	Rite: behandeling van de dode: begrafenis
begrafenisriten	Rite: behandeling van de dode: begrafenis
begrafenisritueel	Rite: behandeling van de dode: begrafenis
begraven	Rite: behandeling van de dode: begrafenis
stadia van begrafenis	Rite: behandeling van de dode: begrafenis: bep. stadium
voorlopige en later een definitieve	Rite: behandeling van de dode: begrafenis: definitief stadium
voorlopige en later een definitieve	Rite: behandeling van de dode: begrafenis: voorlopig stadium
lijkverbranding	Rite: behandeling van de dode: lijkverbranding
verbranding	Rite: behandeling van de dode: lijkverbranding
Brahmamedha-rite	Rite: behandeling van de dode: lijkverbranding: 'Brahmamedha' (Ind.)
<i>Uddhitā</i> 'blootstellen', zoals op een	Rite: behandeling van de dode: neerlegging van de dode op een boom
<i>Uddhitā</i> 'blootstellen', zoals op een	Rite: behandeling van de dode: neerlegging van de dode op een boom: term: <i>Uddhitā</i> ('blootgesteld') (Ind.)
<i>Paroptā</i> 'wegwerpen'	Rite: behandeling van de dode: wegwerpen

<i>Paroptā</i> ‘wegwerpen’	Rite: behandeling van de dode: wegwerpen: term: <i>paroptā</i> (ppp) (Ind.)
huisritueel	Rite: huisritueel: term: <i>grhya</i> -ritueel (Ind.)
inwijdingsriten	Rite: initiatierite (inwijdingsrite, wijding)
wijding	Rite: initiatierite (inwijdingsrite, wijding)
Śrauta-ritueel	Rite: openbare -: term: <i>śrauta</i> -ritueel (Ind.)
geknipt	Rite: rituele haarknippen
handelingen	Rite: rituele handeling
geknipt	Rite: rituele nagelknippen
sporen worden uitgewist om de geesten	Rite: uitwissen van sporen om demonen te misleiden
uitwissen van voetstappen	Rite: uitwissen van sporen om demonen te misleiden
Verwijdering van het haardvuur	Rite: uitwissen van sporen om demonen te misleiden
koe [voorafgegaan en gevolgd door een spatie]	Rund: koe
koe:	Rund: koe
koeienvlees	Rund: koe
Wenskoeien	Rund: koe, wens-
Agnihotrin	Sansk. termen: <i>agnihotrin</i>
Antaka, ‘de eindiger’	Sansk. termen: <i>Antaka</i> ‘
Anvaṣṭakya’s	Sansk. termen: <i>Anvaṣṭakya</i>
Apāmārga	Sansk. termen: <i>apāmārga</i>
Arghya	Sansk. termen: <i>Arghya</i>
Aṣṭakā’s:	Sansk. termen: <i>aṣṭakā</i>
Asu	Sansk. termen: <i>asu</i>
<i>Asunīti</i> , ‘asu leidend’	Sansk. termen: <i>Asunīti</i>
Kavyavāhana	Sansk. termen: <i>kavyavāhana</i>
<i>Kṛttikā’s</i>	Sansk. termen: <i>kṛttikā</i>
<i>manas</i>	Sansk. termen: <i>manas</i>
Māsika Śrāddha	Sansk. termen: <i>māsa</i> : <i>māsika</i>
Brahmamedha-rite	Sansk. termen: <i>medha</i> : <i>Brahmamedha</i>
Mṛtyu, ‘dood’	Sansk. termen: <i>Mṛtyu</i>
<i>nāndīmukha</i>	Sansk. termen: <i>nanda</i> : <i>nāndīmukha</i>
Naraka Loka	Sansk. termen: <i>Naraka</i>
Nirṛti, ‘verderf’	Sansk. termen: <i>Nirṛti</i>
<i>Paroptā</i> ‘wegwerpen’	Sansk. termen: <i>paroptā</i>
Pārvaṇa Śrāddha	Sansk. termen: <i>parvan</i> : <i>pārvaṇa</i>
<i>pitṛ</i>	Sansk. termen: <i>pitṛ</i>
<i>Pravat</i>	Sansk. termen: <i>pravat</i>
<i>preta</i> , ‘de vertrokken geest’	Sansk. termen: <i>preta</i>
Pūrta Śrāddha	Sansk. termen: <i>pūrta</i>
<i>śraddhā</i> ‘geloof’, nl. in de Brahmanen	Sansk. termen: <i>Śraddhā</i>
Śrāddha’s	Sansk. termen: <i>Śraddhā</i>
<i>svadhā</i>	Sansk. termen: <i>svadhā</i>
Udalākāśyapa	Sansk. termen: <i>Udalākāśyapa</i>
<i>Uddhitā</i> ‘blootstellen’	Sansk. termen: <i>Uddhitā</i>
Vīci	Sansk. termen: <i>Vīci</i>
Vṛddhi Śrāddha	Sansk. termen: <i>vṛdh</i> : <i>vṛddhi</i>
die het menselijk ras voortbrengt	Schepping: antropogenie (mens, ~ van de)
produceren het menselijk ras	Schepping: antropogenie (mens, ~ van de)
voortplanting	Schepping: voortbrengen, produceren
produceren	Schepping: voortbrengen, produceren
voortbrengt	Schepping: voortbrengen, produceren
incest	Seksualiteit: 1. type: incest
Seksuele onthouding	Seksualiteit: 2. act.: onthouding, seksuele (celibaat)
zwangere	Seksualiteit: 2. act.: verwekking, ontvangenis en zwangerschap
gouden plakaat	Sieraad: gouden plakaat van een dode

slang	Slang
groeps	Sociologie: gemeenschap (groep, genootschap)
staf	Staf
ossenstok	Staf: 1. type: stok
steen	Steen
vijanden	Strijd en vrede: antagonisme
beschermen	Strijd en vrede: beschermen (bewaken tegen)
bescherming	Strijd en vrede: beschermen (bewaken tegen)
beschermt	Strijd en vrede: beschermen (bewaken tegen)
Martelingen	Strijd en vrede: martelen (mishandeling, verminking, martelaarschap)
oorlogen	Strijd en vrede: strijd (oorlog)
verwond	Strijd en vrede: treffen (slaan, verwonden, gewonde, mepper)
herrie (tegen de demonen)	Strijd en vrede: verdrijven (verjagen, vervolgen)
verwijderen van slechte invloeden	Strijd en vrede: verdrijven (verjagen, vervolgen)
vreedzaamheid	Strijd en vrede: vreedzaamheid
teken des doods	Symboliek: 4. teken des doods
gouden plakaat kan tevens de zon	Symboliek: goud als symbool van de zon
bevolen	Taal: 1. type: bevel (machtswoord)
oproeping	Taal: 1. type: gebed (aanroeping)
aangeropen	Taal: 1. type: gebed (aanroeping, invocatie)
verzocht	Taal: 1. type: verzoek (wens)
Śrauta	Taal: 2. tekst, geopenbaarde: term: <i>śruti</i> (adj. <i>śrauta</i> (lit.)) (Ind.)
hymne	Taal: 2. tekst: lied, lof-
Rg	Taal: 2. tekst: lied, lof-: term: <i>ṛc</i> (<i>rg, rk</i>) (lit.) (Ind.)
naam	Taal: 2. tekst: naam (noemen) (alg.)
namen	Taal: 2. tekst: naam (noemen) (alg.)
noemen van de Vaderen	Taal: 2. tekst: naam (noemen) (alg.)
tijdstippen	Tijd
dag [voorafgegaan en gevolgd door een spatie]	Tijd: 2. deel: dag (dagindeling)
dag,	Tijd: 2. deel: dag (dagindeling)
dag:	Tijd: 2. deel: dag (dagindeling)
dag.	Tijd: 2. deel: dag (dagindeling)
(dag	Tijd: 2. deel: dag (dagindeling)
dagen	Tijd: 2. deel: dag (dagindeling)
dag der zielen	Tijd: 2. deel: dag der zielen
dag, de dag der zielen	Tijd: 2. deel: dag, kortste
dag van nieuwe maan	Tijd: 2. deel: dag, maan-: dag van nieuwe maan
dag van de vollemaan	Tijd: 2. deel: dag, maan-: dag van volle maan
Anvaṣṭakya's	Tijd: 2. deel: dag, maan-: dag, 09 ^e : term: <i>anvaṣṭakā</i> ('dag na de achtste'), <i>Anvaṣṭakya</i> (offer) (Ind.)
middag	Tijd: 2. deel: dagdeel: middag
ochtendschemering	Tijd: 2. deel: dagdeel: ochtendschemering (dageraad, morgenstond)
jaar	Tijd: 2. deel: jaar (jaarindeling)
jaren	Tijd: 2. deel: jaar (jaarindeling)
Jaargetijden	Tijd: 2. deel: jaargetijde
regenseizoen	Tijd: 2. deel: jaargetijde: regenseizoen
Jaargetijden (Ṛtu's)	Tijd: 2. deel: jaargetijde: term: <i>ṛtu's</i> (pl.) (godengroep) (Ind.)
maand	Tijd: 2. deel: maand
Māsika Śrāddha	Tijd: 2. deel: maand: term: <i>māsa: māsika</i> (adj.) (Śrāddha-offer) (Ind.)
gouden tijdperk	Tijd: 2. deel: wereldtijdperk: gouden tijdperk
viermaandelijkse	Tijd: 3. periode, niet-sacrale: 0004 maanden
eeuwig	Tijd: 4. temporaliteit: eeuwigheid
hiernamaals	Tijd: 4. temporaliteit: hiernamaals

Pārvaṇa Śrāddha	Tijd: 4. temporaliteit: tijdsgewricht (overgang van de ene periode naar de andere): <i>parvan: pārvaṇa</i> (adj.) (Śrāddha-offer) (Ind.)
Pūrta Śrāddha	Totaliteit: 4. rel.: vullen: term: <i>pārvaṇa</i> (adj.) (Śrāddha-offer) (Ind.)
twee	Twee
gescheiden	Twee: splitsing
vaten	Vat
urnen	Vat: grafurn
planten	Vegetatie
gras	Vegetatie: 2. srt.: gras (Poaceae)
Apāmārga-plant	Vegetatie: 2. srt.: kafbloem = skt. <i>apāmārga</i> (<i>Achyranthes aspera</i>)
granen	Vegetatie: 2. srt.: koren = graan, de als voedselgewas verbouwde grassoorten (Poaceae)
Gerst	Vegetatie: 2. srt.: koren: gerst (<i>Hordeum vulgare</i>)
wortelen	Vegetatie: 3. deel: wortel
zaden	Vegetatie: 3. deel: zaad (kiem)
sesam	Vegetatie: 3. deel: zaad: sesamzaad (- van de plant <i>Sesamum indicum</i>)
kreupelhout	Vegetatie: 4. mat.: hout(en)
redding	Verlossing: 1. type: redding
vergeving van zonden	Verlossing: 6. separ.: zonden (vergiffenis)
gedaanteverwisseling	Verschijsing: 1. alg.: gedaantewisseling
dubbelganger	Verschijsing: 3. pers.: dubbelganger
incarnatie	Verschijsing: 3. pers.: incarnatie
Verandering in planten	Verschijsing: 3. pers.: plantvormige gedaante
Verandering in dieren	Verschijsing: 3. pers.: theriomorfisme
bezoek	Verschijsing: 5. asp.: openbaren, zich
Ontmoetingen	Verschijsing: 5. asp.: openbaren, zich
verschijnen	Verschijsing: 5. asp.: openbaren, zich
verschijnt	Verschijsing: 5. asp.: openbaren, zich
vertegenwoordigt	Verschijsing: 5. asp.: substitutie
vervangingsmiddel	Verschijsing: 5. asp.: substitutie
vervanging van <i>satī</i> door symbolisch of	Verschijsing: 5. asp.: substitutie van <i>satī</i> door huwelijk
vogels	Vogel
aardewerk	Voorwerp: aardewerk (keramiek)
offerwerktuigen	Voorwerp: offerwerktuig
vlammen	Vuur
vuren	Vuur
vuur	Vuur
brandstapel	Vuur: 2. type: brandstapel(vuur)
haardvuur	Vuur: 2. type: haard(vuur) (alg. en huiselijk vuur)
lijkverbrandingsvuur	Vuur: 2. type: lijkverbrandingsvuur
vuren	Vuur: 2. type: offervuur
zuidelijk vuur	Vuur: 2. type: offervuur: 'Dakṣiṇa-' = 'Dakṣiṇāgni-' = 'Anvāhāryapacana-vuur' (Ind.)
zuidelijke vuur	Vuur: 2. type: offervuur: 'Dakṣiṇa-' = 'Dakṣiṇāgni-' = 'Anvāhāryapacana-vuur' (Ind.)
afkoelen van de vuurplaats	Vuur: 4. asp.: doven
aansteken van het lijkverbrandingsvuur	Vuur: branden
aansteken van het vuur	Vuur: branden
verbranden	Vuur: branden
waargenomen	Waarneming
waarnemen	Waarneming
Śrauta	Waarneming: 1. horen: term: <i>śru</i> (<i>śruti</i> (part.), <i>śrauta</i> (adj.), <i>śravaṇa</i> (nom. act.)) (Ind.)
ziet	Waarneming: 2. zien
ruikt	Waarneming: 4. ruiken: geur

kar.	Wagen
wagen	Wagen
voortgestuwd door de Maruts	Wagen: 1. pers.: Maruts, ~ van de (Ind.)
bogen	Wapen: boog
boog	Wapen: boog
water	Water
bronnen	Wateren: bron
zee	Wateren: oceaan (zee)
geluk	Welzijn en ziekte: heil (geluk, voorspoed, zegen)
Lang leven	Welzijn en ziekte: lang leven
Pleiade	Welzijn en ziekte: rijkdom: overvloed: term: Πληιονη, Πλειαδες ('vermeerdering, overvloed') (namen van nimfen) (Gr.)
Argha	Welzijn en ziekte: rijkdom: term: <i>argha</i> ('waarde') (water als eerbewijs) (Ind.)
Arghya	Welzijn en ziekte: rijkdom: term: <i>arghya</i> ('waardevol') (adj.) (offer) (Ind.)
dadn	Werkzaamheid
<i>Paroptā</i> 'wegwerpen'	Werkzaamheid: afstoten: term: <i>paroptā</i> ('weggeworpen') (part.) (dodenbehandeling) (Ind.)
<i>Uddhitā</i> 'blootstellen', zoals op een	Werkzaamheid: afstoten: term: <i>Uddhitā</i> ('blootgesteld') (part.) (dodenbehandeling) (Ind.)
helpen	Werkzaamheid: helpen (hulp)
Gapen	Werkzaamheid: openen: <i>gapen</i>
Kavyavāhana	Werkzaamheid: vervoeren: term: <i>vāhana</i> , <i>kavya</i> - ('die (offergaven) naar de Vaderen vervoert') (part.) (god) (Ind.)
waarschuwt	Werkzaamheid: waarschuwen
gewogen	Werkzaamheid: wegen
volgt een tweede	Wet en orde: orde: opeenvolging (elkaar opvolgen (van zaken))
gevolgd door	Wet en orde: orde: opeenvolging (elkaar opvolgen (van zaken))
waarachtig	Wet en orde: orde: waarheid
onwaarachtig	Wet en orde: orde: waarheid: onwaarheid
regels	Wet en orde: wet: voorschrift
omgekeerd	Wisseling: 1. alg. type: omkering van rituele handeling
zon [voorafgegaan en gevolgd door een spatie]	Zon
zon. [voorafgegaan door een spatie]	Zon
ondergaande zon	Zon: zonsondergang